

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
ELM VƏ TƏHSİL NAZİRLİYİ

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin
12.09 2022-ci il tarixli F.B1 № -li
əmri ilə təsdiq edilmişdir.

**“Rabitə avadanlıqlarının quraşdırıcısı”
ixtisası üzrə
Təhsil Proqramı (Kurikulum)**

Bakı – 2022

“Rabitə avadanlıqlarının quraşdırıcısı” ixtisası üzrə Təhsil Proqramı (Kurikulum)

- 1. Təsnifat üzrə ixtisasın şifri (kodu):** 030428
- 2. Məşğulluq təsnifatında kodu:** 7413
- 3. Milli kvalifikasiyalar səviyyəsi:** 4
- 4. Peşə təhsili pilləsi:** Texniki peşə təhsili
- 5. İxtisasın qrupu:** Rabitə avadanlıqlarının quraşdırılması
- 6. İxtisasın əhatə etdiyi sahələr:** Elektrotexnika, cihazqayırma və optik texnika, radiotexnika, rabitə və informasiya texnologiyaları
- 7. Qəbul şərtləri:** Tam orta təhsil
- 8. Tədris müddəti:** Tam orta təhsil bazasından: 1 il, Ümumi orta təhsil bazasından 3 il.
- 9. Attestasiya:** Tələbələrin qiymətləndirilməsi “Peşə təhsili pilləsində təhsilalanların attestasiyasının aparılması Qaydası”na uyğun həyata keçiriləcək.

İxtisasın tədris planı - modulların siyahısı

İxtisas: Rabitə avadanlıqlarının quraşdırıcısı

Təhsil müddəti: 1 il

Bölmələr, təhsil sahələri, modullar (fənlər)	saatların miqdarı	yarımillər üzrə həftəlik dərs saatlarının miqdarı							
		yarımillər							
		I				II			
		5	10	10	3	9	1		
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Fiziki tərbiyə	25	1	1	1					
Peşə etikası	40	2	3						
Şəxsi inkişaf və karyera planlaşdırması	40	2	3						
Sahibkarlıq	40			4					
İKT-dən istifadə	40	2	3						
	185	7	10	5	0	0	0	0	0
Peşə-ixtisas fənləri (modulları), nəzəri	415	21	15	16	0	0	0	0	0
İş şəraitində əmək, təhlükəsizlik və sağlamlıq qaydaları	25	3	1						
Elektrotexnikanın əsasları və mikroelektrotexnika	35	3	2						
Elektrik materialşunaslığı	35	3	2						
Rabitə növlərinin əsasları 1	60	4	4						5
Rabitə növlərinin əsasları 2	60			6					5
Rabitə avadanlıqlarının əsasları 1	50	4	3						5
Rabitə avadanlıqlarının əsasları 2	50			5					
Antena avadanlıqlarının əsasları 1	50	4	3						5
Antena avadanlıqlarının əsasları 2	50			5					
	440	8	12	16	40	0			
İstehsalat təcrübəsi	360					40			
Tələbələrin maksimum məcburi dərs yükü	1400	36	37	37	40	40	0	0	0
Məsləhət	20								
YEKUN	1420								

İxtisas: Rabitə avadanlıqlarının quraşdırıcısı

Təhsil müddəti: 3 il (ümumi orta təhsil bazası)

№	Modullar/Fənlər	Saatların miqdarı	Kurslar və yarıml illər üzrə həftəlik								Məsləhət	
			saatların miqdarı									
			I kurs	II kurs	III kurs	18	20	18	20	5	10	12
	Ümumtəhsil fənləri											
1	Azərbaycan dili	268	3	3	3	3	2	2	1			
2	Xarici dil	334	4	4	4	4	2	2				
3	Riyaziyyat	344	4	4	4	4	2	2	1			
4	İnformatika	152	2	2	2	2						
5	Azərbaycan tarixi	76	1	1	1	1						
6	Fizika	76	1	1	1	1						
7	Biologiya	76	1	1	1	1						
8	Cografiya	76	1	1	1	1						
9	Kimya	76	1	1	1	1						
10	Fiziki tərbiyə	152	2	2	2	2						
11	Çağırışaqqədərki hazırlanıq	101	1	1	1	1	1	1	1			
	Ümumtəhsil fənləri üzrə cəm:	1731	21	21	21	21	7	7	3	0		
	Baza modulları											
13	Peşə etikası	40					2					
14	Şəxsi inkişaf və karyera planlaşdırılması	40						2	3			
15	Sahibkarlıq	40		2								
16	İKT-dən istifadə	40						4	2			
	Baza modulları üzrə cəm:	160	0	2	0	2	6	5	0	0		
	İxtisas modulları											
17	İş şəraitində əmək, təhlükəsizlik və sağlamlıq qaydaları	72	4									
18	Sxem, çertyoj və qrafiki işlər	72	4									
19	Elektrotexnikanın əsasları və mikroelektrotexnika 1	40		2								5
20	Elektrotexnikanın əsasları və mikroelektrotexnika 2	90			5							
21	Elektrik materialşunaslığı	80		4								
22	Rabitə növlərinin əsasları	54			3							5

	1									
23	Rabitə növlərinin əsasları 2	120			6					
24	Rabitə avadanlıqlarının əsasları 1	80				8	4			5
25	Rabitə avadanlıqlarının əsasları 2	90						9		
26	Antena avadanlıqlarının əsasları 1	90				8	5			5
27	Antena avadanlıqlarının əsasları 2	90						9		
	İxtisas modulları üzrə cəm:	878	8	6	8	6	16	9	18	0
		878	0	0	0	0	0	0	0	
	İstehsalat təlimi	968	8	8	8	8	8	16	16	0
	İstehsalat təcrübəsi	480								40
	Məsləhət saatları	20								
	Yekun: Tələbələrin məcburi maksimum dərs yükü	4237	37	37	37	37	37	37	37	40

5

Modulların spesifikasiyası

Modulun adı: İKT -dən istifadə
Modulun kodu: 1
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamlandıqdan sonra tələbə işlə əlaqəli məlumatları tapmağı, qiymətləndirməyi və idarə etməyi, müxtəlif müvafiq mediadan istifadə etməklə peşəkarmasına əlaqə qurmağı və əməkdaşlıq etməyi, peşəkar rəqəmsal məzmun hazırlamağı, İT-dən təhlükəsiz şəkildə istifadə etməyi və texnologiyadan istifadə etməklə problemləri həll etməyi bacaracaqdır.
Təlim nəticəsi 1: Internetdə məlumatları tapmağı, qiymətləndirməyi və idarə etməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Müvafiq məlumat göstəricilərini (verilənlər), məlumat və rəqəmsal məzmunu müəyyən edir. 2. Müvafiq məlumat göstəricilərinin, məlumat və rəqəmsal məzmunun keyfiyyətini dəyərləndirir. 3. Rəqəmsal mühitlərdə məlumat göstəricilərini, məlumatları və rəqəmsal məzmunu idarə edir.
Təlim nəticəsi 2: Sosial media vasitələrindən istifadə edir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Müvafiq rəqəmsal texnologiyalar vasitəsilə peşəkarmasına işleyir. 2. Müvafiq rəqəmsal texnologiyalardan istifadə etməklə məlumat göstəricilərini, məlumat və rəqəmsal məzmunu paylaşır. 3. Rəqəmsal texnologiyalar vasitəsilə öz işlərini yerinə yetirir. 4. Müvafiq rəqəmsal texnologiyalar vasitəsilə peşəkarmasına davranır. 5. Peşəkar şəbəkə vasitəsilə ünsiyyət qurur. 6. Rəqəmsal kimliyi idarə edir.
Təlim nəticəsi 3: Rəqəmsal məzmun hazırlayır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Müvafiq formatlarda peşəkar rəqəmsal məzmunu hazırlayır. 2. Yeni müvafiq məzmun hazırlanması üçün mövcud rəqəmsal məzmunu integrasiya

edərək uyğunlaşdırır.

3. Müəlliflik hüququ və lisenziyaların məlumat göstəricilərinə, məlumat və rəqəmsal məzmunə necə tətbiq edilməsini təsvir edir.

Təlim nəticəsi 4: İnformasiya texnologiyalarından təhlükəsiz şəkildə istifadə etməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Müvafiq cihazları qoruyur.
2. Şəxsi məlumat və məxfiliyi qoruyur.
3. Cihazlardan istifadə edərkən sağlamlığını qoruyur.
4. Cihazlardan istifadə edərkən ətraf mühiti qoruyur.

Təlim nəticəsi 5: Sadə texniki problemləri həll edir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Müvafiq cihazları işlədərkən yaranmış texniki problemləri həll edir.
2. Texnologiyalardan istifadə etməklə işlə əlaqəli müvafiq ehtiyacları müəyyən edərək, bunların texnoloji həlli yollarını seçir.
3. Öz rəqəmsal bacarılarındakı çatışmazlıqları müəyyən edir.
4. Öz rəqəmsal bacarıqlarındaki çatışmazlıqları aradan qaldırmaq üçün inkişaf planını təqdim edir.

Modulun adı: Şəxsi inkişaf və karyera planlaşdırması

Modulun kodu: 2

Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə özünü tanımağı və şəxslərarası münasibətləri tənzimləməyi, düşünməyi, problemləri həll edərək qərarları qəbul etməyi, karyera məqsədlərini müəyyən etməyi və müasir iş axtarma və müraciət üsullarından istifadə etməyi bacaracaqdır.

Təlim nəticəsi 1: Özünü tanımağı və şəxslərarası münasibətləri tənzimləməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Stresi idarə edir və emosiyaları tənzimləyir.
2. Pozitiv düşünür və özünü qiymətləndirir.
3. Empatiya qurur və dinləyir.
4. Şəxslərarası münasibətləri effektiv idarə edir və mübahisələri həll edir.
5. İnamlı ünsiyət qurur.

Təlim nəticəsi 2: Düşünməyi və problemləri həll edərək qərarları qəbul etməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Məqsədlərini müəyyənləşdirir və qərarları qəbul edir.
2. Problemləri həll edir.
3. Tənqid və yaradıcı düşünür.
4. İcra edir və davamlılığı təmin edir.

Təlim nəticəsi 3: Karyera məqsədlərini müəyyən edir və müasir iş axtarma və müraciət üsullarından istifadə etməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Karyera anlayışının mənasını izah edir.
2. Karyera məqsədlərinin müəyyən edilməsi yollarını araşdırır.
3. Müasir iş axtarma və müraciət üsullarından istifadə edir.
4. Peşəkar inkişafın üsul və mərhələlərinə tətbiq edir.

Modulun adı: Peşə etikası

Modulun kodu: 3

Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə peşəkarlığın əsas prinsiplərini biləcək və vaxtdan səmərəli istifadə etməyi, qrup şəklində işləməyi və iş yerində mövcud davranış qaydalarını təhlil etməyi bacaracaqdır

Təlim nəticəsi 1: Peşəkarlıq prinsiplərini bilir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Peşəkarlıq anlayışının nə olduğunu müəyyən edir.
2. Peşəkarlığın əsas kriteriyaları izah edir.
3. Peşəkar davranışın əsas meyarlarını izah edir
4. Peşəkarlığın karyera inkişafındaki rolunu dərk edir.

Təlim nəticəsi 2: Vaxtdan səmərəli istifadə etməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Vaxt anlayışını və onun əhəmiyyətinin nədən ibarət olduğunu sadalayır.
2. Vaxtin idarə olunmasındaki əsas yanaşmaları təhlil edir.
3. İdarəetmə funksiyaları və vaxtin idarə olunması arasında əlaqəni izah edir.
4. Vaxtdan səmərəli istifadəyə mane olan əsas əngəlləri aradan qaldırma üsullarını sadalayır.
5. Fərdi vaxt planlaşdırma üsullarını nümayiş etdirir.

Təlim nəticəsi 3: Qrup daxilində səmərəli işləməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Öz peşəsi ilə bağlı qruplarda necə işlədiyini izah edir.
2. Səciyyəvi qrup işlərində qrupdakıların rollarını təsvir edir.
3. Qrup işində öz şəxsi rolunu təhlil edir.
4. Öz peşəsi ilə bağlı qrup işində problemlərin nümunələrini nəzərdən keçirir.
5. 4-cü qiymətləndirmə meyarında müəyyən edilən problemlərin həlli həncərində necə kömək edə biləcəyini təsvir edir.

Təlim nəticəsi 4: İş yerində davranış qaydalarını təhlil etməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Etik davranışın hansı mənanı ifadə etdiyini nümayiş etdirir.

 9

2. İş etikası anlayışını və fərdi etik davranışların nə olduğunu izah edir.
3. Müəssisə və təşkilatlarda gündəlik etik davranış qaydalarını sadalayır.
4. Ətraf mühiti bir işçi kimi necə qoruya biləcəyini təsvir edir.
5. Müəssisə və təşkilatlarda davranış qaydalarının idarə olunması prinsiplərini müəyyənleşdirir.

Modulun adı: Sahibkarlıq
Modulun kodu: 4
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə sahibkarlıq ideyalarını müəyyənleşdirib qiymətləndirməyi, ideyaların həyata keçirilməsi üçün lazımi resursları müəyyənleşdirib toplamağı, və ideyaları həyata keçirilməsi yollarını göstərməyi bacaracaqdır.
Təlim nəticəsi 1: Sahibkarlıq ideyalarını, imkanlarını müəyyən etməyi və qiymətləndirməyi bacarır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Sahibkarlığın mahiyyətini izah edir.
2. Sahibkarlıq fəaliyyəti üçün əlində olan imkanları müəyyən edir.
3. Sahibkarlıq ideyalarını müəyyənleşdirir.
4. Sahibkarlıq ideyasını qiymətləndirir.
Təlim nəticəsi 2: Sadə biznes layihəsini hazırlayır.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Biznes planın məqsəd və strukturunu izah edir.
2. Marketing planını hazırlayır.
3. Satış və insan resurslarını planlaşdırır.
4. İnvestisiya və maliyyə planını hazırlayır.
5. Büdcəni planlaşdırır.
6. Qeyri-müəyyənlik və risk hallarında necə qərar qəbul edəcəyini təsvir edir.
Təlim nəticəsi 3: Sahibkarlıq ideyaları necə həyata keçirməli olduğunu göstərir.
Qiymətləndirmə meyarları
1. Yaradılan müəssisənin hüquqi məsələlərini təsvir edir.
2. Sahibkarlıq prosesində başqaları ilə səmərəli əməkdaşlıq üçün nə edəcəyini təsvir edir.

10

3. Biznes plan hazırlanmasından sonraki addımlarını müəyyən edir.

Modulun adı: Fiziki tərbiyə

Modulun kodu: 5

Modulun ümumi məqsədi: Bu modul tamamlandıqdan sonra tələbə tərbiyəvi prosesdə sağlamlığın yüksəldilməsi, peşə xəstəliklərinin qarşısının alınması, pis vərdişlər, fərdi fiziki inkişaf və sağlam fiziki həyat haqqında zəruri məlumatı biləcək və dövlət standartında müvafiq təlimlərlə nəzərdə tutulan fiziki standartları yerinə yetirmək üçün fərdi olaraq seçilmiş kompleks sağlamlıq və gimnastika məşğələlərini həyata keçirməyi bacaracaqdır.

Təlim nəticəsi 1: Hərəki vərdiş və bacarıqları formalaşdırın müxtəlif statik və dinamik hərəkətləri sadə üsullarla icra edir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Hərəkətlərin sağlamlaşdırıcı və inkişafetdirici təsirini izah edir.
2. Hərəkətlərin icra şəraiti və icra üsulunun təkmilləşdirilməsi barədə müzakirə aparır.
3. Şəxsiyyətin hormonik inkişafını təsvir edir.
4. Fiziki tərbiyə üzrə nəzəri bilikləri izah edir.

Təlim nəticəsi 2: Fiziki tərbiyə prosesində intizam və rejim qaydalarına əməl edir, birgə fəaliyyət bacarıqları nümayiş etdirir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Aktiv hərəkətlərlə bağlı bacarıq və vərdişlərini nümayiş etdirir.
2. Aktiv hərəkətlərin icrasında əlverişli üsullarından istifadə edir.
3. Aktiv hərəkətlərinə nəzarət edir.
4. Şəraitə uyğun ilkin tibbi yardım göstərir.
5. Bərpaedici vasitələrdən səmərəli istifadə edir.

Təlim nəticəsi 3: İdman oyunlarını, o cümlədən milli idman oyunlarını və onların növlərini təqdim edir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Fiziki hazırlığını artırmaq üçün aktiv hərəkətlərdən və xüsusi vasitələrdən müntəzəm istifadə edir.
2. Yaş qrupuna müvafiq hərəkətlərə qadir olduğunu nümayiş etdirir.

3. Hərəkətlərin icrası zamanı əlverişli metodlar tətbiq edir.
4. Aktiv hərəkətlərə qadir olduğunu nümayiş etdirir.

Modulun adı: Hesablama əməliyyatları

Modulun kodu: 6

Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə məsələlərin həllində riyazi düşüncə nümayiş etdirməyi, hesablamalar aparmağı, cədvəl və qrafiklər hazırlamağı, onlardan istifadə etməyi, cəbri qanunları tətbiq etməyi və təsviri statistikadan istifadə etməyi bacaracaqdır.

Təlim nəticəsi 1: Məsələlərin həllində riyazi düşüncə nümayiş etdirir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Riyazi məsələlərin həllini necə qavradığını izah edir.
2. Məsələlərin həllində nə zaman riyazi üsullardan istifadə edəcəyini müəyyən edir.
3. Riyazi qanunlardan istifadə edərək məsələlərin həlli zamanı hansı texniki vəsaitlərdən istifadə olunacağına tədqiq edir.
4. Praktiki məsələlərdə riyazi termin və modellərdən istifadə etmək üçün nümunələr verir.

Təlim nəticəsi 2: Sadə hesablamalar aparır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. İşdən əlavə vaxt üçün hesablanan bonusları və çıxılmaları nəzərə almaqla əmək haqqından xalis gəliri hesablayır.
2. Faizləri və yenidən ödənişləri (qaytarılmaları) bank krediti üzrə hesablayır.
3. Formul və reseptlər əsasında xammalın müxtəlif qarışıqlarını hesablayır.
4. Sifarişlərlə əlaqəli tipik hesabatlar aparır.
5. Digər tipik işlərlə bağlı hesablamaları yerinə yetirir.

Təlim nəticəsi 3: Sadə qrafik və cədvəller hazırlayırlar və məsələlərin həllində onlardan istifadə edir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Histoqramdan, nöqtəli diaqramdan, xətli qrafik və piktoqramdan alınan məlumatlardan istifadə edir.
2. Nəzərdən keçirilən işdən alınan informasiyalara əsasən, histoqramlar, nöqtəli

diaqramlar, xətti qrafik və ya piktoqramlar qurur.

3. Exceldən istifadə etməklə 2-ci qiymətləndirmə meyarındaki diaqramları qurur.

Təlim nəticəsi 4: Məsələlərin həllində sadə cəbri qaydaları tətbiq edir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Mötərizələrdən istifadə etməklə ifadələri aydınlaşdırır və sadələşdirir.
2. Tənliklər və riyazi ifadələrlə düzgün manipulyasiya edir və onları sadələşdirir.
3. Müvafiq dəyişənlərdən istifadə edərək riyazi funksiyalar qurur.
4. İndexlər qanunu tətbiq edir.
5. Sadə xətti funksiyaları praktiki misallarla izah edir.

Təlim nəticəsi 5: Sadə təsviri statistikadan istifadə edir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Çoxluğa qarşı seçim konsepsiyanı izah edir.
2. Mərkəzin tendensiya üzrə məlumatlarını təsvir edir (moda, median, ədədi orta).
3. Dispersiya ölçüləri olan məlumatları təsvir edir.
4. Histoqram və diaqramları təsvir edir.

Modulun adı: İş şəraitində əmək, təhlükəsizlik və sağlamlıq qaydaları

Modulun kodu: 7

Modulun ümumi məqsədi: Modul başa çatdıqdan sonra tələbə əməyin, ətraf mühitin mühafizə olunma qaydalarını, istehsalat sanitariyası, əmək gigiyenası qaydalarını biləcək və mümkün təhlükələrin qarşısını almağı bacaracaqdır.

Təlim nəticəsi 1: İş yerində əməl ediləcək təhlükəsizlik tədbirlərini bilir və qaydaları tətbiq etməyi bacarıır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Əməyin təhlükəsizliyi və əmək fəaliyyəti ilə bağlı ümumi faktorları və təlimatları şərh edir.
2. Əməyin mühafizəsi ilə bağlı məqsəd, norma və standartları yerinə yetirir.
3. İş yerlərində əməyin mühafizəsi və texniki təhlükəsiz iş usullarına riayət edir.
4. İstehsal sahələri və istehsal meydançaları ilə bağlı təhlükəsizlik tələblərini sadalayır.

Təlim nəticəsi 2: Alətlərlə işləyərkən, aqreqatları sınaq edərkən əmək təhlükəsizliyi və iş zamanı yarana biləcək yanğın təhlükəsizliyi tədbirlərini bilir və tətbiq etməyi

13

bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Elektriklə işləyən alətlərdən istifadə zamanı əməl ediləcək təhlükəsizlik tədbirlərini sadalayır.
2. Elektrik машınları quraşdırılmış otaqlarda ilkin mühafizə vasitələri – yanğın söndürən və quru qum olan yeşikdən istifadə qaydalarını təsvir edir.
3. Baş verə biləcək yanğın təhlükəsinin qarşını ala biləcək tədbirləri və yanığının yayılmasına qarşı mübarizədə yanğın söndürmə vasitələrini seçir.
4. Nərdivanların, meydancaların və pilləkənlərin tətbiqi zamanı təhlükəsizlik tələblərini əlaqələndirir.

Təlim nəticəsi 3: İstehsalat zədələnmələrinin növlərini, yaranma səbəblərini bilir və müvafiq tədbirlər görməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. İstehsalat zədələnmələrinin növlərini və səbəblərini izah edir.
2. Zədələnmə və peşə xəstəliklərinin əsas səbəblərini təsvir edir.
3. İstehsalatda zədələnmə səbəblərinin qarşısını almaq üçün müəyyən tədbirlər görür.
4. İstehsalatda bədbəxt hadisələr və peşə xəstəlikləri nəticəsində peşə əmək qabiliyyətinin itirilməsi hallarında icbari sığorta olunanlar və onların iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə kateqoriya və risk qruplarını seçir;

Təlim nəticəsi 4: Əmək gigiyenası haqqında bilir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Əmək gigiyenası haqqında ümumi bilgiləri və inkişafının əsas mərhələlərini izah edir.
2. Zərərli və təhlükəli faktorların təsnifatını təsvir edir.
3. Əməyin gigiyenası, əmək prosesini və istehsalat şəraitini, onların orqanizmlə qarşılıqlı təsirini müəyyən edir.
4. Əmək prosesinin xüsusiyyətlərindən və rejimindən asılı olan zərərləri kateqoriyalara (gruplara) bölür.

Təlim nəticəsi 5: İstehsalat səs-küylərinin və titrəyişlərin insan orqanizminə təsirini bilir.

Qiymətləndirmə meyarları

14

1. İstehsalat səs-küylərinin təsnifatını şərh edir.
2. İşçilərin orqanizminə səs-küylərin təsirini izah edir.
3. Səs-küylərin insan orqanizminə xoşagelməz təsirinin profilaktikasını təsvir edir.
4. Müxtəlif güclü və tezlikli səslərin nizamsız (xaotik) birləşməsindən səs-küy (gurultu) yaranmasını müəyyən edir.

Təlim nəticəsi 6: Ətraf mühitin mühafizəsi və yanğınsöndürmə vasitələrinə dair ilkin tədbirləri bilir və həyata keçirməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Ekoloji qanunları təsvir edir.
2. Ekoloji şəraitin yaxşılaşdırılmasına yardımçı olan üsulları sadalayır.
3. Müəssisədə olan yanğınsöndürmə vasitələrindən düzgün istifadə edir.
4. Yanğın baş verərkən yanğın təhlükəsizliyinin əsas və fərdi ehtiyat tədbirləri ilə otaqlardan çıxma qaydalarını uyğunlaşdırır.
5. İşləri başa çatdırıldıqdan sonra ətraf mühitin qorunması namənə ərazini təmizləyir.

Modulun adı: Sxem, çertyoj və qrafiki işlər

Modulun kodu: 8

Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra tələbə çertyojun qaydaya salınma üsulları, həndəsi qurmalar, texniki rəsmiň xüsusiyyətləri, naturadan çertyojun rənglənmə prosesi, kəsik və kəsimlər haqqında bilićek və onları tətbiq etməyi bacaracaqdır.

Təlim nəticəsi 1: Çertyojların tərtib edilməsi qaydalarını və həndəsi qurmaları bilir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Çertyojların formatlarını, əsas yazı və çertyojların miqyaslarını, xətlərin növlərini sadalayır.
2. Çertyojlarda şriftlərin, yazıların və ölçülərin qoyulmasını təsvir edir.
3. Parçaların, bucaqların, çevrələrin bölünməsini, qövsün radiusunun tapılması, müxtəlif qovuşmaların və lekal əyrisinin qurulmasını göstərir.

Təlim nəticəsi 2: Çertyojlarda görünüşləri, kəsik və kəsimləri bilir, onları ayırd etməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Çertyojlarda görünüşlerin növlərini və onların hər birinin ötürdüyü məlumatları ayırd edir.
2. Əşyanın daxili quruluşunu aşkar edən kəsimlər haqqında məlumat verir.
3. Kəsimlərin tətbiq sahələrini, işarə olunmasını, onların növlərini ayırd edir.
4. Kəsiklərdə və kəsimlərdə materialların qrafiki işarələrini qoyur.

Təlim nəticəsi 3: Aksonometrik proyeksiyaların mahiyyətini bilir, sadə fiqurların aksonometrik proyeksiyalarını qurmağı bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Proyeksiyalama metodlarını, perspektiv, aksonometrik təsvirin və çertyojun mahiyyətini izah edir.
2. Yastı fiqurların (düzbucaqlı, altıbucaqlı, çevrə) aksonometrik proyeksiyalarını qurur.
3. Cismin aksonometrik proyeksiyalarının qurulmasını təsvir edir.

Təlim nəticəsi 4: Naturadan və çertyojdan detali çəkməyi bacarır, onlarda işıq-kölgə və kölgələrin ştrixlənməsini, tuş və müxtəlif boyalarla rənglənməsini bilir

Qiymətləndirmə meyarları

1. Texniki rəsmi xüsusiyyətlərini izah edərək müstəvi fiqurları (üçbucaq, kvadrat, düzbucaq, altıbucaqlı, dairə) çəkir.
2. Həndəsi fiqurların (kub, prizma, piramida, silindr, konus, küre) qurulması ardıcılığını izah edir.
3. Texniki şəkildə işıq-kölgə və kölgələrin ştrixlənməsinin yerinə yetirilmə ardıcılığına riayət edir.
4. Rəsmi çəkilməsi mərhələlərini və rənglənməsini təsvir edir.

Modulun adı: Elektrotexnikanın əsasları və mikroelektrotexnika

Modulun kodu: 7

Təlim nəticəsi 1: Elektrotexnikanın əsasları, sabit cərəyan haqqında qanunları bilir və sabit cərəyan dövrəsini qurmağı bacarır.

Təlim nəticəsi 2: Elektromaqnit, dəyişən cərəyan haqqında bilir və dövrəni qurmağı bacarır.

Təlim nəticəsi 3: Elektrik ölçü cihazları, transformator və elektrik maşınlarını tanıyır və onlarla işləməyi bacarır.

Modulun adı: Elektrik materialşunaslığı

Modulun kodu: 8

16

Təlim nəticəsi 1: Keçirici materiallar, onların xassələri, metalların fiziki, mexaniki və elektrik xassələrini bilir.

Təlim nəticəsi 2: Kiçik və böyük müaqavimətli keçirici materiallar, mis, aluminium, dəmir, polad, qurğuşun və onların xassələrini bilir.

Təlim nəticəsi 3: Elektromaqnit materialların əsas xarakteristikasını, təsnifatını, yumşaq və bərk maqnit materialların əsas xarakteristikasını, kabel və naqillərin elektrik keçiricilik parametrlərini bilir və quraşdırmağı bacarır.

Modulun adı: İş şəraitində əmək, təhlükəsizlik və sağlamlıq qaydaları

Modulun kodu: 9

Təlim nəticəsi 1: İş yerində əmək təhlükəsizliyi, təhlükəsizlik qaydaları, baş verəcək yanğın təhlükəsizliyi tədbirlərini bilir və vəsitələrdən istifadə etməyi bacarır.

Təlim nəticəsi 2: İstehsalat zədələnmələrinin növləri, yaranma səbəblərini bilir və müvafiq tədbirlər görməyi bacarır.

Təlim nəticəsi 3: Əmək gigiyenası, işıqlandırma və səs küyün insan orqanizminə təsirini bilir.

Modulun adı: Rabitə növlərinin əsasları

Modulun kodu: 10

Təlim nəticəsi 1: Rabitə növlərinin tətbiq sahələrini bilir.

Təlim nəticəsi 2: İnternetcən əvvəlki dövr rabitə növlərini tanıyır və onları təhlil etməyi bacarır

Təlim nəticəsi 3: İnternetcən sonrakı dövr rabitə sahəsini bilir və onlardan istifadə etməyi bacarır.

Modulun adı: Rabitə avadanlıqlarının əsasları

Modulun kodu: 11

Təlim nəticəsi 1: Rabitədə istifadə olunan avadanlıqlar və materialların tətbiq sahələri və xüsusiyyətlərini bilir.

Təlim nəticəsi 2: Kommutasiya qurğuları, onların istifadə qaydasını bilir.

Təlim nəticəsi 3: Kros avadanlıqları və kros xətlərin montajını bilir və tətbiq edir.

Modulun adı: Rabitə avadanlıqlarının istismarı

Modulun kodu: 12

Təlim nəticəsi 1: Rabitə avadanlıqlarının istismarı və onların istifadə qaydalainı bilir.

Təlim nəticəsi 2: Rabitədə istifadə olunan rabitə xətlərini tanıyır və onlarla düzgün işləməyi bacarır.

Təlim nəticəsi 3: Elektron ATS-lərin struktur sxemlərinin qurulma prinsiplərini və sxemi oxumağı bacarır.

Modulun adı: Antena avadanlıqlarının əsasları

17

Modulun kodu: 13

Təlim nəticəsi 1: Radioxətlər və radiokanallarla məlumatların veriliş sisteminin xüsusiyyətlərini bilir.

Təlim nəticəsi 2: Antena və fiderlərin çəkiliş sxemini bilir.

Təlim nəticəsi 3: Verilmələrin ötürülməsi prosesini, peyk antenalarını quraşdırmağı bacarır.

Modulin adı : İstehsalat təlimi**Modulun kodu: 14**

Təlim nəticəsi 1. İş şəraitində təhlükəsizlik qaydalarını bilir, rabitə avadanlıqlarından istifadəni bacarır

Qiymətləndirmə meyarları

1. Emalatxanada əmək gigiyenası, alətlərlə işləyərkən əmək təhlükəsizliyi tədbirlərini bilir və tətbiq etməyi bacarır

2. İstehsalat zədələnmələri zamanı müvafiq tədbirlər görməyi bacarır

3. Rabitə avadanlıqları və materialların tətbiqi sahələrini bilir və icra edir

4. Komutasiya qurğularının istifadəsini, kros avadanlıqları və kros xətlərini bilir və tətbiq edir

Təlim nəticəsi 2. Antena avadanlıqlarından istifadəni bacarır, elektrotexnikanın əsaslarını və mikroelektronikanı bilir

Qiymətləndirmə meyarları

1. Radioxətlər və radiokanallarla məlumatları ötürməyi bacarır

2. Verilmələrin ötürülməsi prosesini və peyk antenalarını quraşdırmağı bacarır

3. Sabit və dəyişən cərəyan haqqında bilir və dövrəni qurur

4. Quraşdırında elektrik ölçü cihazları, transformator və elektrik maşınları ilə işləyir

Təlim nəticəsi 3. Materialların xassələrini bilir və müvafiq tapşırıqları icra edir

Qiymətləndirmə meyarları

18

1. Elektromaqnit materialların xarakteristikasını, yumuşaq və bərk maqnit materialların xarakteristikasını, kabel və naqillərin elektrik keçiricilik parametrlərini bilir və quraşdırmağı bacarır
2. Kiçik və böyük müqavimətli keçirici materialların fiziki, mexanki, elektrik xassələrini bilir və tapşırıqları icra edir

¹⁹

Təhsil proqramlarına dair qeydlər

1. Ümumi orta təhsil bazasından qəbul olunmuş və texniki peşə təhsili ilə yanaşı, tam orta təhsil alanlar üçün təşkil edilən qruplarda peşə təhsilinin dövlət standartında göstərilmiş "Ana dilində ünsiyyət" səriştəsi "Azərbaycan dil", "Xarici dildə ünsiyyət" səriştəsi "Xarici dil", "İnformasiya texnologiyaları" səriştəsi "İnformatika", "Hesablama əməliyyatlarını yerinə yetirmə" səriştəsi isə "Riyaziyyat" fənni proqramına integrasiya olunmuş şəkildə, həmçinin ixtisasın tələbləri nəzərə alınmaqla uyğunlaşdırılmış proqram əsasında tədris edilir.
2. Tələbələrin sayı 15 (on beş) və daha çox olan qruplarda müvafiq maddi-texniki baza və ixtisas müəllimləri olduğu halda aşağıdakı fənlərin tədrisi 2 (iki) qrupa bölünə bilər:
  - 2.1. tədris digər dillərdə aparılan siniflərdə "Azərbaycan dil - dövlət dil kimi";
  - 2.2. tədris dilindən asılı olmayaraq bütün siniflərdə "Xarici dil", "Fiziki tərbiyə".
  - 2.3. "İnformatika" fənni üzrə praktiki məşğələlər.
3. İnformatika kabineti olmayan peşə təhsili müəssisələrində "İnformatika" fənni üzrə praktik məşğələ keçirilmir.
4. "Xarici dil" fənnində tədrisi nəzərdə tutulan xarici dilin seçimi zamanı tədris qruplarında təhsil alan tələbələrin mütləq çoxluğunun nəzərə alınaraq ümumtəhsil pilləsində təhsil aldıqları "əsas xarici dil" əsas götürülür.
5. Tədris ilinin birinci yarısında qrupda tələbələrin sayının azalması tədris planı ilə müəyyən edilmiş müvafiq fənlərin tədrisində qrupun iki qrupa bölünməsinə məhdudiyyət yaratır.
6. Pilot peşə təhsil müəssisələrində Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2019-cu il 11 mart tarixli 86 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Peşə təhsili müəssisələrinin ayrı-ayrı peşə istiqamətləri üzrə tədris qruplarında orta sıxlığın müəyyən edilməsi haqqında" qərarın 3-cü bəndinə uyğun olaraq tədris qruplarında təhsilalanların sayı 16 nəfərdən çox olduqda, laboratoriya və istehsalat təlimi dərslərində qruplar 2 yarımqrupa bölünə bilər. Pilot peşə təhsil müəssisələrinin siyahısı Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən müəyyən edilir.
7. Pilot peşə təhsili müəssisələrində və pilot layihələrdə "Peşə təhsili haqqında" qanunun 11.2. maddəsinə müvafiq olaraq işəgötürənlərin istehsalat təcrübəsinə rəhbər təyin etdiyi mütəxəssislərə təhsil müəssisəsi tərəfindən təcrübə saatları üçün nəzərdə tutulmuş haqq ödənilə bilər. Pilot peşə təhsil müəssisələri və pilot layihələrin siyahısı Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən müəyyən edilir.
8. Nəqliyyat vasitələri sürücülerinin hazırlanması həyata keçirən ixtisaslar üzrə tədris Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1999-cu il 15 mart tarixli 41 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Nəqliyyat vasitələri sürücülerinin hazırlanması və onların ixtisasının artırılması kursları haqqında Əsasnamə" (mövcud dəyişikliklərlə) əsasında, həmçinin Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin Baş Dövlət Yol Polisi İdarəsi və Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi ilə razılaşdırılmış, Elm və Təhsil Nazirliyi tərəfindən təsdiq edilmiş müxtəlif kateqoriyalı avtomobil nəqliyyatı vasitələri sürücülerinin hazırlanması üçün mövcud tədris plan və proqramlarına uyğun aparılır.

9. Traktorlar və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrini idarə etmək üçün sürücü hazırlayan ixtisaslar üzrə Azərbaycan Respublikası Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin Kollegiyasının 30 may 2012-ci il tarixli 05/2012-1 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Traktorlar və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrini idarə etmək üçün imtahanların qəbulu və sürücülük vəsiqəsinin verilməsi haqqında təlimat" (mövcud dəyişikliklərlə) və Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1999-cu il 15 mart tarixli 41 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Nəqliyyat vasitələri sürücülərinin hazırlanması və onların ixtisasının artırılması kursları haqqında Əsasname" (mövcud dəyişikliklərlə) əsasında, həmçinin traktor və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrini idarə etmək üçün sürücülərin hazırlanması və onların ixtisasının artırılması programı üzrə təlim kursunun tələblərinə uyğun aparılır.
10. Dual və axşam qrupları üçün hazırlanmış tədris planları tətbiq edilən peşə təhsil müəssisələri və qrupların (ixtisaslarının) siyahısı Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən müəyyən edilir.
11. Kənd təsərrüfatı istiqaməti üzrə olan ixtisasların bəzilərində seçmə modulu kimi təqdim olunan modullar seçilərkən regionun iqtisadi xüsusiyyəti nəzərə alınır.
12. STEM Mərkəzi yaradılmış peşə təhsil müəssisələrində tədris olunan bütün ixtisaslar üzrə həftədə 2 (iki) saat olmaqla "STEM" fənni əlavə olaraq tədris olunur.